

Болести које се спречавају вакцинацијом

Знаци, симптоми и компликације

Вакцинацијом се може спријечити развој оvdје описаних болести, које могу утицати на здравље Вашег дјетета. Да бисте заштитили своју породицу од обољевања, побрините се да потпуно вакцинишете Ваше дијете у складу са Календаром имунизације.

Ево чињеница које требате знати о неким болестима које се спречавају вакцинацијом.

Крзамак (оспице или морбили)

Крзамак је заразна болест коју узрокује вирус. Преноси се контактом са зараженом особом, путем кашљања или кихања. Заражена особа може заразити друге особе у периоду од четири дана прије појаве осипа и до четири дана након појаве осипа на тијелу.

Знаци и симптоми

Први знаци и симптоми појаве болести су: висока тјелесна емпература, цурење из носа, кашаљ, црвене и сузне очи, ситне бијеле тачкице које се прво јављају на слузници уста са унутрашње стране образа. Након неколико дана од појаве ових знакова и симптома, обично се на лицу и врату, појављује се осип. Осип се шири по цијелом тијелу, и траје пет до шест дана. Након тога осип почиње да блиједи.

Компликације болести

Као компликације ове болести могу се јавити: сљепило, упала мозга, учестали проливи, упала уха, компликованије инфекције дишних путева, попут упале плућа. У најтежим случајевима компликације могу довести до смртог исхода.

Рубеола

Рубеола је заразна болест коју узрокује вирус.

друге особе у периоду од седам дана прије појаве осипа, али и у периоду док је осип на тијелу. Особа која нема симптоме рубеоле, а заражена је вирусом ове болести, може бити преносилац рубеоле.

Знаци и симптоми

Рубеола почиње са благо повишеном тјелесном температуром и отицањем лимфних чворова на потиљку и иза ушију. Потом се појављује осип на лицу који се даље шири по тијелу. Неке особе могу да преболе рубеолу без појаве симптома болести.

Компликације болести

Код дјете рубеола је обично блага болест, мада се ријетко могу појавити озбиљније компликације као што су упала мозга и крварења. Рубеола је најопаснија за трудницу, јер може утицати на развој плода. Конгенитални рубеоларни синдром може довести до побачаја или промјена код нерођене бебе, као што су глувоћа, интелектуално заостајање и деформације органа, рецимо срца.

Заушњаци

Заушњаци су заразна болест коју узрокује вирус. Преноси се контактом са зараженом особом, путем кашљања или кихања. Овим вирусом, особе се могу заразити и путем контакта са пљувачком заражене особе. Заражена особа може заразити друге особе непосредно у периоду отицања пљувачних жлијезда или пет дана након што ове жлијезде отеку.

Знаци и симптоми

Уобичајени знаци и симптоми заушњака су: повишена тјелесна температура, губитак апетита, умор, бол у мишићима и главобоља, праћени отицањем пљувачних жлијезда. Неке особе могу да преболе заушњаке без појаве симптома болести.

они могу узроковати озбиљне и трајне компликације. У ове компликације спадају менингитис (упала овојница мозга и кичмене мождине) и глувоћа. Ријетко може доћи до смртног исхода обољеле особе.

Полиомијелитис (дјечја парализа)

Дјечју парализу узрокује вирус који напада нервни систем. Са особе на особу, вирус се преноси фекално-оралним путем, односно путем неопраних руку. Вирус у тијело улази на уста и размножава се у цријевима заражене особе. Извор заразе могу бити и заражена храна и вода. Вирус дјечје парализе може се пренијети и кашљањем и кихањем. Вирус првенствено напада дјецу, али може довести и до развоја болести код адолесцената и одраслих, који нису потпуно вакцинисани против ове болести.

Знаци и симптоми

Почетни знаци и симптоми болести су: повишена тјелесна температура, умор, главобоља, повраћање, укоченост врата и бол у удовима.

Компликације болести

За само неколико сати, дјечја парализа може довести до потпуне парализе заражене особе. Таква парализа је неизљечива. У случају парализе, мишићи дијафрагме могу постати непокретни што може узроковати смрт.

Haemophilus influenzae тип Б (Хиб)

Haemophilus influenzae тип Б је бактерија која се уобичајено налази у носу или грлу и не изазива развој болести. Међутим, ако ова бактерија доспије до плућа или крви, особа се може разбољети. Са особе на особу, Хиб се преноси путем кашљања или кихања.

Знаци и симптоми

Знаци и симптоми болести изазване Хиб-ом зависе од локације болести. Повишена тјелесна температура се јавља у свим облицима болести. Најчешћи облик болести изазване Хиб-ом је менингитис, са симптомима укочености врата, главобоље, повраћања и малаксалости. Други облици болести изазване Хиб-ом могу узроковати отежано дисање и гутање, кашаљ, упалу грла, бол у грудима и главобољу.

Компликације болести

Компликације настале код болести изазваних Хиб-ом, могу бити опасне и јављају се као : епиглотитис (упала поклопца гркљана), упала плућа, остеомијелитис

(упала костију), целулитис (упала поткожног ткива, обично на лицу). Ова стања настају брзо, а менингитис, епиглотитис и целулитис могу изазвати смртни исход. Дјеца која преживе менингитис изазван Хиб-ом, могу имати оштећење мозга или постати глува. Већина дјеце која оболе од Хиб-а требају болничку његу.

Туберкулоза

Туберкулоза је заразна болест изазвана бактеријом. Ова бактерија је веома отпорна у вањској средини. Најчешћи извор заразе су испљувак, измет или мокраћа заражене особе. Са особе на особу ова бактерија се преноси директним контактом преко капљица које у вањску средину заражена особа избацује приликом кашљања или кихања, а индиректним контактом преко неопраних руку, предмета или хране. Дјеца могу обољети од туберкулозе, и ово није само болест старих и изнемоглих.

Знаци и симптоми

Знаци и симптоми болести су: упоран, најчешће сух кашаљ, крв у испљувку, болови у грудима, благо повишена тјелесна температура, умор, губитак тежине и апетита, ноћно и прекомјерно знојење, отечене лимфне жлијезде, бол у зглобовима.

Компликације болести

Као компликације ове болести могу се јавити туберкулозно обољење бубрега, костију или овојница мозга (туберкулозни менингитис). И поред излечења, након наведених компликација, особа може имати озбиљне проблеме у функционисању наведених органа.

Хепатитис Б

Хепатитис Б је заразна болест јетре изазвана вирусом. Вирус се налази у крви заражене особе и на здраву особу се преноси директним контактом са крвљу и/или тјелесним текућинама заражене особе. Извор инфекције је човјек. Дјеца заражена хепатитисом Б у 90% случајева постају хронични носиоци вируса. Због учесталих огреботина, падова и лошије хигијене, дјеца су изложенија контакту с тјелесним текућинама више што се то чини на први поглед.

Знаци и симптоми

Одрасли и дјеца старија од пет година понекад имају један или више од следећих знакова и симптома: жућкасту боју коже и очију (жутица), отицање стомака или зглобова, лако стварање модрица, малаксалост, умор, повишену тјелесну температуру, блиједу столицу и тамножуту мокраћу.

Компликације болести

Код дјече инфекција хепатитисом Б често прелази у хронични облик, што значи да дијете трајно носи вирус у организму. Хронични носиоци вируса хепатитиса Б главни су резервоар ширења заразе. Хронична инфекција вирусом доводи до цирозе јетре и/или рака јетре те смртог исхода у 25%-40% случајева.

Велики кашаљ (Пертусис)

Узрочник великог кашља је бактерија. Велики кашаљ је веома заразна болест, карактеристична по нарочитој врсти кашља са зацењивањем. Од великог кашља болују углавном дјеца. Од великог кашља ријетко могу обољети старије особе. Болест се преноси путем искашљаних капљица на особе у близини обољелог.

Знаци и симптоми

Болест почиње без посебних знакова, са главобољом, повишеном тјелесном температуром, цурењем из носа и кашљем. Након једне до двије недеље јављају се типични напади испрекиданог кашља код којих обољела особа плази језик. Кашаљ доводи до искашљавања густе слузи. Напади кашља могу бити чести, нарочито ноћу. Због дугог трајања, ову болест неки зову и „кашаљ од 100 дана“.

Компликације болести

Најчешће компликације великог кашља су упала плућа и упала средњег уха. Епилептични напади код обољеле особе нису ријетка компликација. Може доћи и до оштећења мозга, које често оставља трајне посљедице. Смртни исходи се јављају код једне од 1000 обољелих особа, најчешће код дјеце узраста до годину дана.

Реагујте одмах. Већ данас провјерите свој и статус вакцинације свог дјетета!